

Докосвайки се до най-важните публични субекти, които имат отношение към движението за църковен суверенитет и до текущото състояние на православния култ, непримиримият поборник за радикално скъсване със структурите и креатурите на Вселенския престол се зълч и спрямо онези, които са склонни да стоят на безопасна дистанция от горещите теми на деня. Аналогичен е патосът и на един кратък памфлет, публикуван в кн. 8 от първата годишнина на вестника (21 септември 1863). В него са очертани идентификационните параметри на онези потенциални и реални субекти, които могат да бъдат наречени *фенерлии*, т.е. подвластници на политиката на патриаршеската институция, назовавана с популярната метонимия *Фенер*⁴².

Кой е фенерлия, сиреч фанариотин?

Фенерлия е не само онзи, който са роди на [квартала] Фенер и чиракува во Караказан, но:

Фенерлия е и [в]секи българин, който може да търпи и да бъде равнодушен като гледа как същите [тези] фенерци измъчват, угнетяват и притесняват неговите единородци.

Фенерлия е [този], който мисли, че същите фенерлии гърци Владици или техните пачаври българи фенерлии могат да бъдат приятели и добромисленици на българския народ.

Фенерлия е [този], който са лъже, че славното отоманско правителство благоволи на фенерците и ги защитава против правдините на българите.

Фенерлия е [този], който [си] казва, "от[къ]де ще ма познаят хората, че съм чорбаджия, ако не ми е данта по-малка от другите?"

Фенерлия е [този], който са скъпли да gage на сиромахапат пари и [да gage] за обща полза пет гроша, а с хиляди харчи, за да изпълни ината си, да разори обществата и да свади брат с брата.

Фенерска хаха (български пукал) е този, който не са пази от туй куче, което и други път го е хапало, и не гледа да изпъди бясното псе, което се е вмъкнало в двора му.

Фенерска хаха е този, който слуша и вярва на [в]сичките бълнувания на гърците за Велика гърция и са води подир ума на гърците Владици, които проповядват съюз на българите с гърците в Елада.

По всичко личи, че редакторът на "Гайда" съзнателно разширява обхвата на